

Чернігівський ліцей № 32
Чернігівської міської ради Чернігівської області

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
Чернігівського ліцею №32
Чернігівської міської ради
Чернігівської області
28 серпня 2023 року
Протокол №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ліцею

_____ Л.В.Тарасюк

28 серпня 2023 р.

Освітня програма
(профільна середня освіта)
2023-2024 навчальний рік

ЗМІСТ

№ розділу/ пункту	Назва розділу/пункту	Сторінки
I.	Загальні положення	3
II.	Рівні освіти	4
III.	Режим роботи	4
IV.	Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти	5
V.	Загальний обсяг навчального навантаження	5
VI.	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	5
VII.	Навчання за наскрізними лініями	9
VIII.	Форми та методи організації освітнього процесу	11
IX.	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	12
X.	Освітні галузі та навчальні програми	13
XI.	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	14
Додатки	Навчальний план 11 класів	18

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Чернігівський ліцей № 32 Чернігівської міської ради Чернігівської області з українською мовою навчання працює за 5-денним навчальним тижнем. У ліцеї 17 класів початкової школи, 20 – основної та 5 старшої профільної. Всього 42 класи.

Дана Освітня програма (профільна середня освіта) створена на 2023-2024 навчальний рік відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України №408 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки від 28.11.2019 р. №1493) (таблиці 2, 3).

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток у здобувачів освіти національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та подальшого навчання; формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Призначення ліцею полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону ліцею, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Особлива увага приділяється вивченню здобувачами освіти української мови як державної, історії України, опануванню іноземних мов, профільного вивчення предметів. Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Реалізація освітньої програми ліцею здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю три роки.

Освітня програма ліцею та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюється на веб-сайті ліцею.

II. РІВНІ ОСВІТИ

Профільна середня освіта окреслює підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392.

III. РЕЖИМ РОБОТИ

Освітня діяльність у ліцеї здійснюється за 5-ти денним робочим тижнем у дві зміни, оптимально поєднуючи усі сфери освітньої діяльності здобувачів освіти, що забезпечують сукупність освітніх, виховних та оздоровчих процесів, направлених на створення умов для реалізації індивідуальних потреб здобувачів освіти, батьків і педагогічного колективу.

Режим роботи регламентується єдиним розкладом навчальних занять, позаурочної діяльності відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01, освітня діяльність здобувачів освіти 11-х класів здійснюється з 08.00 до 15.10.

Заклад забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, проектно-дослідницької, розвивальної та пізнавальної діяльності.

Тривалість уроків у 11-х класах – 45 хвилин.

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою.

Перерви між уроками 10, 15 або 20 хвилин, що передбачено Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти

Заклад забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, проектно-дослідницької, розвивальної та пізнавальної діяльності.

2023-2024 навчальний рік розпочинається 01 вересня 2023 року та закінчується не пізніше 28 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – 01.09.2023 – 24.12.2023 (74 дні)

II семестр – 08.01.2023 – 31.05.2023 (100 днів)

Канікули:

осінні – 23.10.2023 – 31.10.2023 (9 днів);

зимові – 25.12.2023 – 07.01.2024 (14 днів);

весняні – 18.03.2024 – 24.03.2024 (7 днів).

Дата проведення свята «Останній дзвоник» - 31 травня 2024 року.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

IV. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Здобувачі освіти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію (у 2023 році здобувачі базової середньої освіти звільнені від ДПА), на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-го класу – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Додаток).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів,</p>

		<p>процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

VII. НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНИМИ ЛІНІЯМИ

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологіч на безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадян ська відповіда льність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприє мливість і фінансов а грамотні сть	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

VIII. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних здобувачів освіти іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

У ліцеї широко використовуються інформаційно-комунікаційні технології (далі ІКТ), інтегроване навчання, запроваджується STEM–освіта у класах з профільним та поглибленим вивченням предметів. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу розроблено систему уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик, ІКТ та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, для формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання, освітні цифрові ресурси та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують Інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання здобувачами освіти. Тому створені вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до сучасних вимог, що важливо у процесі модернізації навчання у сучасній школі.

За необхідності освітній процес може відбуватися в дистанційному та змішаному режимах із використанням сучасних освітніх інструментів: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Google, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams Classroom, Gooql Meet тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

ІХ. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами: Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17); Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 №762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 4 від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369; Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496.

Критерії профільної середньої освіти реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий, затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13.04.2011 р. № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304. Критерії, що розробляються вчителями спільно із здобувачами освіти для оцінювання різних

видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів розміщені на офіційному сайті закладу, навчальних кабінетах.

Х. ОСВІТНІ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

III ступеня (повна (профільна)загальна середня освіта) 11 класи:

Наказ МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464)

«Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, таблиця 2, 3).

Перелік навчальних програм закладу

Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України

від 23.10.2017 №1407

Інваріантна складова

№ п/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (рівень стандарту)	11	Програма з української мови для 10-11-х класів. Рівень стандарту. Програма затверджена наказом МОН України від 23.10.2017р. № 1407)
2.	Українська література (академічний рівень)	11	Програма з української літератури для 10-11-х класів. Рівень стандарту, академічний рівень Програма затверджена наказом МОН України від 23.10.2017р. № 1407.
3.	Всесвітня історія (академічний рівень)	11	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826)
4.	Історія України (академічний рівень)	11	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 року № 826)
5.	Зарубіжна література (рівень стандарту)	11	Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Авторський колектив програми: Л.П. Юлдашева та інші.

6.	Математика (рівень стандарт)	11-А, В,Г	Навчальна програма з математики (Алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів
7.	Алгебра, Геометрія (профільний рівень)	11-Б 11-Д	Навчальна програма з математики (Алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів
8.	Іноземна мова (профільний рівень)	11-А	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи
9.	Іноземна мова (стандарт)	11	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти (затверджена наказом МОН від 20.04.2018 №407) За Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392)
10.	Захист України (рівень стандарт)	11	Навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти.«Затверджено Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
11.	Біологія (рівень стандарту)	11	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: Мандрівець, 2011 (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826)
12.	Інформатика (рівень стандарту)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи.
13.	Хімія (рівень стандарту)	11	Програма з хімії для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 14.07.2016 № 826).
14.	Фізика (рівень стандарту)	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи.
15.	Технології	11	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи (затверджена МОН від 20.04.2018 №406)
16.	Фізична культура (рівень стандарту)	11	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи

ХІ. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ліцею реалізується відповідно до Освітньої програми Чернігівського ліцею №32 Чернігівської міської ради Чернігівської області, розглянутої та затвердженої на засіданні педагогічної ради ліцею (протокол №1 від 28.08.2023 р.).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру профільної середньої освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани 11 класів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- факультативні курси, індивідуальні консультації.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика» («Алгебра» і «Геометрія»), «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

У робочому навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Рішення про формування відповідного профілю навчання, розглянуто на засіданні педагогічної ради, враховуючи освітні потреби здобувачів освіти, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу.

У 2023-2024 навчальному році функціонують профільні класи: 11-Б, 11-Д - математичного профілю, 11-А – з профільним вивченням англійської мови, 11-В, 11-Г – профільне вивчення української мови і літератури. З метою розширення та поглиблення знань здобувачів освіти за рахунок годин варіативної частини організовані факультативні заняття та індивідуальні консультації: математика, англійська мова, українська мова, історія України, фізика, інформатика, біологія, хімія.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво», «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень обирає два предмети (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами відповідно до навчальної програми). Здобувачі освіти обрали вибірково-обов'язкові предмети у 10 класі «Інформатику» та «Технології», що вивчаються на рівні стандарту (протокол педради №18 від 29.06.2022р.).

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової. З урахуванням особливостей закладу освіти та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти варіативною частиною передбачено виділити додаткові години на збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

математика – по 1 годині у 11-А,В,Г класах, що вивчають предмет на рівні стандарту і є обов'язковим для складання ЗНО (НМТ).

Кадрове забезпечення - у 10-11 класах працюють 28 вчителів, із них 22 вчителі, які мають вищу кваліфікаційну категорію, 1 - заслужений учитель України, 10 вчителів мають звання «Учитель-методист», 9 звання «Старший

учитель», 4 вчителів першої кваліфікаційної категорії, 2 вчителі другої кваліфікаційної категорії).

Навчально-методичне забезпечення (реалізація змісту освіти у ліцеї та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженого наказами МОН України.

Матеріально-технічне забезпечення закладу.

Для реалізації освітнього процесу в ліцеї наявні 16 навчальних кабінетів, 3 майстерні, 2 спортивні зали, актову залу, їдальню на 150 посадочних місць, спортивний майданчик та тренажерний комплекс. У середній та старшій школі є 25 мультимедійних систем із засобами візуалізації, 7 дошок з інтерактивними поверхнями. Сучасні кабінети фізики, хімії, лінгафонний кабінет, 3 кабінети інформатики, наявне обладнання для занять робототехнікою, два 3D принтери. Обладнано укріття, яке розраховано на 900 місць у I зміну та 400 у II зміну.

МОНІТОРИНГ ДОСЯГНЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Рівень досягнень здобувачів освіти вивчається: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань здобувачів освіти; участі здобувачів освіти ліцею у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проєктів та участі в роботі МАН; аналізу результатів здобувачів освіти у ДПА та ЗНО.

Модель моніторингу якості освіти у ліцеї визначає єдину систему здійснення внутрішнього моніторингу, що включає збір, збереження (формування бази даних), опрацювання (аналіз і оцінка) та розповсюдження інформації про якість освіти в ньому, прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій його розвитку, розробку науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо покращення ефективності діяльності закладу.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якість знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- кадрове забезпечення освітньої діяльності (створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (оновлення методичної бази освітньої діяльності);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), якості знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення.

2022-2023 навчальний рік закінчили 1333 здобувачі освіти 1-11 класів, що на 85 більше минулого навчального року (всього 44 класи, було 44). 1-4 класи закінчили 507 здобувачів освіти (17 класів), з них 108 першокласників, 593 - здобувачів освіти 5-9 класів (20 класів), 233 - ліцеїсти (7 класів). Атестовано 100% здобувачів освіти, 826 здобувачі освіти 5-11 класів, за підсумками навчального року учнів 3-4-х класів оцінювали рівнево та з деяких предметів вербально-описово.

За підсумками навчальних досягнень 85 здобувачів освіти 10-11 класів (36,5%) закінчили навчальний рік з оцінками високого та достатнього рівнів. 24 здобувачі освіти (10,3%) профільних класів закінчили рік з навчальними досягненнями високого рівня. 470 здобувачі освіти 3-11 класів (43,6%) закінчили навчальний рік на високому та достатньому рівнях, що на 1,5% менше минулорічного. 100 здобувачів освіти (9,3%) навчаються на високому рівні. 10 9-класників отримали свідоцтва з відзнакою, п'ять випускників нагороджено золотими медалями.

У I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України у 2022-2023 навчальному році 3 здобувачі освіти ліцею брали участь у конкурсі. За підсумками I етапу конкурсу були одержані такі результати: 2 дипломи I ступеня, 1 диплом III ступеня. За результатами II етапу конкурсу-захисту Чернігівського територіального відділення Малої академії наук України переможцями конкурсу стали 2 здобувачі освіти – 2 дипломи (I ступеня – 1, II ступеня – 1).

У III етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Чернігівського територіального відділення Малої академії наук України взяв участь 1 здобувач освіти і отримав диплом III ступеня.

Прогнозовані результати моніторингу:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності ліцею;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, виявлення і підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;
- активізація роботи педагогічного колективу ліцею, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління навчальним закладом, вироблення і коригування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку ліцею.

**Навчальний план
Чернігівського ліцею №32 на 2022-2023 навчальний рік**

11 класи з українською мовою навчання,
Наказ МОН України від 20.04.2018р. №408 (таблиці 2,3)

Навчальні предмети	11-А Англійська мова	11-Б Математ ичний	11-В Укр. мова і літ.	11-Г Укр. мова і літ.	11-Д Математи чний
Українська мова	2	2	2+2	2+2	2
Українська література	2	2	2+2	2+2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1	1
Іноземна мова (англійська)	2+3	2	2	2	2
Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1	1
Громадянська освіта					
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1		3+1	3+1	
Алгебра		1,5+4,5			1,5+4,5
Геометрія		1,5+1,5			1,5+1,5
Біологія і екологія	2	2	2	2	2
Географія	1	1	1	1	1
Фізика і астрономія	4	4	4	4	4
Хімія	2	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети					
Технології	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Разом	30+3	32+3	31+3	31+3	32+3
Разом без фізкультури	30	32	31	31	32
<i>Додаткові години</i>	9	9	9	9	9
Гранично допустиме навантаження на учня	33	33	33	33	33
Всього фінансується	38	38	38	38	38